USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dany Slavíkové a soudkyň Mgr. Adély Kaftanové a Mgr. Aleny Jedličkové ve věci úschovy obrazů složených do úschovy Obvodního soudu pro Prahu 1 usnesením Policie České republiky z 2. května 2023, č. j. KRPA-295202-267/TČ-2021-000072,

za účasti příjemce: **Obecní dům, a.s.**, IČO 27251918
sídlem Náměstí republiky 1090/5, 110 00 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Richardem Čičkem
sídlem Na baště sv. Ludmily, 252/3, 160 00 Praha 6

a
přihlašovatelem: **C. L. P.**, narozený xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx

o místní příslušnosti

o odvolání příjemce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 7. července 2023, Č. J. 37 Sd 100/2023-6,

takto:

Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 7. července 2023, Č. J. 37 Sd 100/2023-6, se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Obvodní soud pro Prahu 1 vyslovil svou místní nepříslušnost k řízení o úschově 25 ks obrazů složených do soudní úschovy usnesením Policie České republiky z 2. května 2023, č. j. KRPA-295202-267/TČ-2021-000072 [bod I. výroku], a rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 4, jakožto soudu místně příslušnému.

2. Obvodní soud pro Prahu 1 vyšel z toho, že místní příslušnost je dle § 289 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.), v případě soudní úschovy, jenž je svou povahou soluční (tj. slouží ke splnění dluhu), dána místem plnění dluhu. Tím má být dle § 1955 odst. 1 věty první zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“) místo sídla dlužníka, neboť předmětem úschovy jsou obrazy, tedy nepeněžitý dluh. V projednávané věci lze za dlužníka považovat oddělení Policie ČR, které složilo obrazy do úschovy, jenž sídlí na adrese Kongresová 1666/2, 140 00 Praha 4. Místě příslušným je proto Obvodní soud pro Prahu 4.

3. Toto usnesení napadl příjemce, Obecní dům, a.s. (dále jen „příjemce“), včasným odvoláním a navrhl, aby jej odvolací soud změnil tak, že se určuje, že místně příslušným soudem k projednání věci je Obvodní soud pro Prahu 1. Uvedl, že místní příslušnost by se v případě uschovaných obrazů měla stanovit s ohledem na to, že sídlo, resp. bydliště příjemce a přihlašovatele se nachází v Městské části Praha 1, kde též došlo k zajištění těchto obrazů Policií ČR. Obrazy se naopak nikdy nenacházely v oblasti spadající do příslušnosti Obvodního soudu pro Prahu 4. Tam se nachází pouze sídlo složky Policie ČR vedoucí trestní řízení.

4. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení i řízení jeho vydání předcházející podle § 28 z. ř. s. ve spojení s § 212 a § 212a odst. 5 a 6 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), aniž nařizoval jednání [§ 19 z. ř. s. ve spojení s § 293 z. ř. s.], a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněno.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. K.

5. Podle § 80 odst. 1 věty první a druhé zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [dále jen „TŘ“], není-li věci, která byla vydána nebo odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních.

6. Podle § 300 z. ř. s. přejímá-li soud do úschovy věci v případech stanovených jinými právními předpisy, řídí se ustanoveními příslušného právního předpisu, a není-li jich, ustanoveními § 289 až 302, a to přiměřeně podle povahy úschovy a jejího účelu.

7. Podle § 289 z. ř. s. je pro řízení o úschovách příslušný soud, v jehož obvodu je místo plnění; jsou-li místa plnění v obvodu několika soudů, je pro řízení o úschovách příslušný soud, který nejdříve zahájí řízení.

8. Podle § 1955 odst. 1 OZ nepeněžitý dluh plní dlužník v místě svého bydliště nebo sídla. Peněžitý dluh plní dlužník v místě bydliště nebo sídla věřitele.

9. Jak vyplývá z § 80 odst. 1 vět první až třetí TŘ, není-li věci, která byla vydána nebo odňata v rámci trestního řízení, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, a současně k této věci uplatňuje právo více osob, u nichž je pochyb o tom, které z nich právo na věc skutečně náleží, orgán činný v trestním řízení tuto věc uloží do úschovy a dotčené osoby odkáže na řízení ve věcech občanskoprávních. Jedná se úschovu u občanskoprávního soudu upravenou v § 289 a násl. z. ř. s. (srovnej stanovisko Nejvyššího soudu z 11. 10. 2006, sp. zn. Cpjn 203/2005). Tato úschova je svou povahou soluční, neboť umožňuje dlužníku v zákonem stanovených případech splnit dluh, aniž by toto plnění poskytl přímo věřiteli (např. proto, že dlužník je bez své viny v nejistotě, kdo je věřitelem; viz § 1953 odst. 1 OZ). Vzhledem k tomu, že TŘ neobsahuje speciální úpravu řízení o úschovách dle § 80 odst. 1 TŘ, řídí se řízení o nich přiměřeně ustanoveními § 289 až 302 z. ř. s. (§ 300 z. ř. s.), vč. úpravy místní příslušnosti soudu. Dle § 289 z. ř. s. je pro řízení o úschovách příslušný soud, v jehož obvodu je místo plnění dluhu; jsou-li místa plnění v obvodu několika soudů, je pro řízení o úschovách příslušný soud, který nejdříve zahájí řízení. Místo plnění dluhu upravuje OZ. Dle § 1954 OZ je místem plnění stanovené místo, což zpravidla bude místo dohodnuté účastníky závazkového vztahu. Pokud však místo plnění nelze zjistit ze smlouvy, povahy závazku nebo z účelu plnění, plní se v místě stanoveném zákonem, což je dle § 1955 odst. 1 OZ v případě nepeněžitého dluhu místo bydliště nebo sídla dlužníka. Na povinnost orgánu činného v trestním řízení vrátit vydanou či odňatou věc, kterou již k dalšímu řízení není třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata, přitom lze pro účely stanovení místní příslušnosti soudu pro řízení o úschově analogicky pohlížet jako na zákonný závazek dlužníka (orgánu činného v trestním řízení) splnit dluh věřiteli (příjemci či přihlašovateli).

10. V projednávané věci jsou dle usnesení o uložení do úschovy předmětem úschovy obrazy, které příjemce vydal 2. oddělení Odboru obecné kriminality služby kriminální policie a vyšetřování Police ČR, sídlem Kongresová 1666/2, 140 00 Praha 4, jenž obrazy následně uložilo do úschovy u Obvodního soudu pro Prahu 1. Vzhledem k tomu, že vztah mezi dotčeným oddělením Policie ČR a příjemcem a přihlašovatelem není ve vztahu k obrazům upraven smlouvou, nýbrž jde o vztah vyplývající ze zákona, je nutné stanovit místo plnění (vydání obrazů příjemci či přihlašovateli) dle zákona. Povinnost vydat obrazy představuje nepeněžitý dluh, jehož místo plnění se dle § 1955 odst. 1 OZ nachází v místě sídla dlužníka, tedy na území Městské části Prahy 4. Místně příslušným k řízení o úschově obrazů je tedy ve smyslu § 289 z. ř. s. Obvodní soud pro Prahu 4.

11. Odvolací soud proto napadené usnesení dle § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně správné.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání ve lhůtě 2 měsíců ode dne jeho doručení, jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 237, § 240 o. s. ř.).

Praha 31.srpna 2023

JUDr. Dana Slavíková, v. r.
předsedkyně senátu